

Sygn. akt XII Ga 490/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział XII Gospodarczy – Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący- Sędzia: SO Adam Sęk

Sędzia: SO Bożena Cincio-Podbiera

Sędzia: SO Janusz Beim

Protokolant: st.sekr.sądowy Paweł Sztwiertnia

po rozpoznaniu w dniu 23 lutego 2016 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez stronę pozwaną od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie z dnia 17 kwietnia 2015 r. sygn. akt IV GC 1883/13/S

I. oddala apelację;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) sp. z o.o. sp.k. w K. wystąpiła o zasądzenie od strony pozwanej z (...) SA w W. kwoty 1560 zł z odsetkami ustawowymi i kosztami procesu. Wskazała, iż w dniu 29 października 2012 roku został uszkodzony pojazd marki R (...), stanowiący własność (...) SA, użytkowany przez K. Z.. Samochód przyjęto do naprawy w dniu 3 grudnia 2012 roku, którą zakończono w dniu 17 stycznia 2013 roku, zaś poszkodowany odebrał pojazd w dniu 25 stycznia 2013 roku. W czasie tym poszkodowany korzystał z pojazdu zastępczego, w związku z czym powstałe stąd koszty wyniosły kwotę 3900 zł netto za 30 dni wynajmu, przy dziennej stawce najmu w kwocie 130 zł netto. Pozwany ubezpieczyciel odmówił pokrycia szkody w zakresie kosztów najmu pojazdu zastępczego.

W sprzeczności od wydanego w sprawie nakazu zapłaty strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa, podnosząc, iż strona powodowa nie wykazała nabycia wierzytelności ponieważ leasingodawca nie upoważnił poszkodowanego użytkownika do otrzymania odszkodowania za naprawę pojazdu, a tym samym nie upoważnił do uzyskania odszkodowania za najem pojazdu zastępczego. Ponadto, strona pozwana podniosła, że roszczenie jest zawyżone ze względu na zbyt długi okres najmu pojazdu zastępczego, a wypłacona już kwota 2340 złotych odpowiada uzasadnionemu okresowi naprawy w rozmiarze 18 dni, to jest okresowi od dnia 3 grudnia do dnia 12 grudnia 2012 roku. Diennej stawki najmu ubezpieczyciel nie kwestionował.

Sąd Rejonowy na podstawie zaoferowanych dowodów, w tym dowodu z opinii biegłego, ustalił, iż pojazd został dostarczony do serwisu naprawczego w dniu 3 grudnia 2012 roku, po dokonanych oględzinach. Następnie samochód przetransportowano do lakierni strony powodowej w Z. P.. Uszkodzenia były rozległe i z uwagi na stwierdzenie dodatkowych uszkodzeń w dniu 5 grudnia 2012 roku strona powodowa zgłosiła konieczność przeprowadzenia przez ubezpieczyciela oględzin dodatkowych. Zatwierdzoną po tych oględzinach kalkulację strona powodowa otrzymała w dniu 18 grudnia 2012 roku i wówczas złożyła zamówienie na części, które otrzymała w dniu następnym, za wyjątkiem tłumika dostarczonego w dniu 9 stycznia 2013 roku gdyż nie był on dostępny u importera R.. Lakierowanie zakończono 4 stycznia, po czym przewieziono samochód do serwisu gdzie zamontowano tłumik, zaś naprawę zakończono w dniu 9 stycznia 2013 roku. Po zakończeniu naprawy blacharskiej leasingodawca polecił by nie wydawać z samochodu użytkownikowi ze względu na zaległości płatnicze, w związku z czym strona powodowa przez 2 tygodnie próbowała skontaktować jest poszkodowanym. W dniu 25 stycznia 2013 roku poszkodowany przyjechał z przedstawicielem (...) SA, który odebrał naprawiony pojazd. Równocześnie w tym dniu poszkodowany zwrócił pojazd zastępczy. Należność za wynajem pojazdu zastępczego została zafakturowana za okres 30 dni ze względu na trudności w powiadomieniu użytkownika pojazdu o zakończeniu naprawy. Umowa przelewu wierzytelności została zawarta przez stronę powodową z poszkodowanymi w dniu 3 grudnia 2012 roku. Rzeczywisty czas naprawy wyniósł 4 dni, do którego to okresu należało doliczyć czas oczekiwania na przeprowadzenie przez ubezpieczyciela dodatkowych oględzin, zweryfikowanie kosztorysu naprawy oraz okres oczekiwania na części. Ponieważ większość części strona powodowa posiadała już następnego dnia po zamówieniu zatem po otrzymaniu w dniu 18 grudnia 2012 roku zweryfikowanego przez stronę pozwaną kosztorysu winna była przystąpić w dniu 19 grudnia 2012 roku do naprawy, która winna się była zakończyć po dostarczeniu i zamontowaniu tłumika. Do okresu najmu należało doliczyć 1 dzień na przygotowanie pojazdu do wydania i wydanie go poszkodowanemu. Ustalając okoliczności faktyczne Sąd Rejonowy oparł się na opinii biegłego, którą ocenił jako fachową i logiczną. Zdaniem Sądu Rejonowego uzasadnionym było oczekiwanie na dostarczenie ostatniej części, podlegającej wymianie czyli tłumika, którego montaż nastąpił w dniu 9 stycznia 2013 roku. Sąd Rejonowy wskazał, że przyjmując złożenie zamówienia na tłumik w dniu 5 grudnia 2012 roku, kiedy to strona powodowa mogła zamówić części do naprawy, serwis winien był otrzymać tłumik w dniu 27 grudnia 2012 roku, następnego dnia go zamontować czyli zakończyć naprawę w dniu 28 grudnia 2012 roku /piątek/. Uwzględniając dni wolne od pracy zwrot pojazdu zastępczego winien był nastąpić w dniu 2 stycznia 2013 roku.

Odwołując się do treści art. 822 par. 1 kc w związku z art. 363 par.1 zd.1 kc Sąd Rejonowy wywiódł, że między faktem uszkodzenia samochodu, a faktem wynajęcia przez poszkodowanego zastępczego pojazdu zachodzi adekwatny związek przyczynowy w rozumieniu art.361 par. 1 kc, przy czym koszty najmu pojazdu zastępczego obejmować mogą tylko okres konieczny niezbędny do naprawy uszkodzonego pojazdu. Wskazał Sąd Rejonowy, że od zgłoszenia ubezpieczycielowi konieczności wykonania dodatkowych oględzin do zatwierdzenia kalkulacji minęło 14 dni, przy czym po zatwierdzeniu kalkulacji okres naprawy winien się zakończyć po czterech dniach, to znaczy 24 grudnia. Ponieważ tłumik mógł być dostarczony po upływie dwudziestu trzech dni naprawa winna była się zakończyć w piątek 28 grudnia 2012 roku, a samochód należało wydać w dniu 2 stycznia 2013 roku. W efekcie konieczny i uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego wynosi 30 dni. Sąd Rejonowy podkreślił, że dla określenia usprawiedliwionego okresu najmu pojazdu zastępczego należało wziąć po uwagę okres czternastodniowej bezczynności ubezpieczyciela, który nie dokonał dodatkowych oględzin, pomimo zawiadomienia o zwiększeniu zakresu szkody. Zaznaczył też Sąd Rejonowy, że strona powodowa dochodzi zapłaty z tytułu najmu samochodu zastępczego za okres krótszy w odniesieniu do rzeczywistego czasu użytkowania pojazdu zastępczego, a to z uwagi na trudności ze skontaktowaniem się z poszkodowanym. W oparciu o takie ustalenia Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2015 roku uwzględnił powództwo w całości.

W apelacji od tego wyroku strona pozwana zarzuciła Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 6 kc w związku z art. 361 par. 1 kc, a to wobec niewykazania przez stronę powodową normalnego związku przyczynowego między kolizją drogową, a szkodą, to jest koniecznością wydatku poniesionego tytułem najmu pojazdu zastępczego. Wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości strona pozwana wywodziła, iż jak wynika z treści opinii biegłego, w materiale dowodowym brak informacji związanych z organizacją części zamiennych niezbędnych do wykonania naprawy, w sytuacji gdy powodowy serwis nie jest autoryzowanym serwisem producenta pojazdów marki

R.. Biegły podał, że za datę zamówienia części przyjął dzień, w którym serwis zgłosił ubezpieczycielowi konieczność wykonania dodatkowych oględzin pojazdu, co przypada na dzień 5 grudnia 2012 roku. Zdaniem strony skarżącej strona powodowa nie udowodniła, że brak było możliwości wyboru zakładu naprawczego- autoryzowanego serwisu obsługi, mimo iż na tutejszym terenie działają inne serwisy (...). Nie udowodnił też, zdaniem strony pozwanej powód, że kierując zamówienie do innego serwisu (...) także miałby trudności ze sprowadzeniem tłumika lub, że tłumik nie jest tak popularną częścią samochodową, że trzeba oczekiwać aż 23 dni na jego sprowadzenie.. Zdaniem skarżącego przyczyna szkody w wyższym zakresie niż zwykle leży w organizacji pracy powodowego serwisu naprawczego. W konsekwencji brak jest związku przyczynowego między szkodą, a zdarzeniem skoro szkoda nie wynika z przyczyn obiektywnych. Winna była zatem strona powodowa udowodnić, że sytuacja nie była nadzwyczajna, że w innych modelowych naprawach cała sytuacja powtórzyłaby się oraz, że zawsze czas oczekiwania na tłumik wynosi około 23 dni.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa, wnosząc o jej oddalenie, podniosła, że na długość czasu najmu pojazdu zastępczego miał wpływ czas oczekiwania na oględziny ponanaprawcze, którą ta okoliczność skarżąca w apelacji pomija. Podniosła, że strona powodowa nie miała wpływu na długość oczekiwania na zamówione części ponieważ w tej sprawie tłumik do samochodu R. (...) nie znajdował się w magazynie strony powodowej i musiał zostać sprowadzony. W zakresie tym dołożono wszelkiej staranności, zamawiając brakującą część autoryzowanym serwisie. Podkreślała także strona powodowa, iż poszkodowany posiada uprawnienie do wyboru warsztatu dokonującego naprawy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja nie jest uzasadniona.

Zaznaczyć należy, iż zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie lub zniszczenie pojazdu mechanicznego obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego. Szkody majątkowej nie stanowi zatem sama utrata możliwości korzystania z pojazdu. Koszty pozyskania pojazdu zastępczego pozostają wydatkami poniesionymi w następstwie zdarzenia szkodzącego, które nie powstałyby bez tego zdarzenia i prowadzą do powypadkowego zmniejszenia majątku poszkodowanego, czyli straty w rozumieniu art. 361 par. 2 kc. Negatywnym następstwem majątkowym jest utrata możliwości korzystania z rzeczy, a więc utrata uprawnienia stanowiącego atrybut wkładu prawa własności /tak Sąd Najwyższy w uchwale siedmiu sędziów z dnia 17 listopada 2011 roku, III CZP 5/11/. Zakresem odpowiedzialności odszkodowawczej są zatem objęte wyłącznie te negatywne majątkowo następstwa w majątku poszkodowanego, które pozostają w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem szkodzącym. Nie budzi wątpliwości pogląd, że normalny związek może wykraczać poza konsekwencje bezpośrednie i umożliwia zaliczenie do zwykłych następstw zdarzenia szkodzącego także uszczerbek majątkowy wynikły z wydatków wymuszonych na poszkodowanym przez wystąpienie tego zdarzenia. Szkoda, mająca charakter dynamiczny i zmienny w czasie, obejmuje nie tylko bezpośrednie następstwa zdarzenia szkodzącego, ale także dalsze, powstałe już po zdarzeniu szkodzącym, w tym w związku z poniesieniem kosztów najmu pojazdu zastępczego w czasie, w którym poszkodowany nie mógł korzystać z uszkodzonego pojazdu/ uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 roku, III CZP 76/13/.

Zauważyć należy, iż w niniejszym przypadku w dniu 3 grudnia 2012 roku strona powodowa zwróciła się do ubezpieczyciela o pilne przesłanie protokołu lub kalkulacji z oględzin zasadniczych/ karta 34 akt/. Prośbę ponowiono w mailu z dnia 4 grudnia 2012 roku, a w dniu 5 grudnia 2012 roku dostarczono ubezpieczycielowi wycenę wraz z prośbą o wykonanie oględzin dodatkowych w celu rozszerzenia kalkulacji/ k. 36,38 akt/. Ubezpieczyciel przesłał zweryfikowany kosztorys dopiero w dniu 18 grudnia 2012 roku/k. 38 akt/. Umyka skarżącemu ubezpieczycielowi ta okoliczność, iż w dniu 9 stycznia 2013 roku strona powodowa zwróciła się o wykonanie oględzin po naprawie, które to wezwanie ponowiła w dniu 15 stycznia 2013 roku zaznaczając, iż „w dalszym ciągu nie zjawiał się rzeczoznawca, proszę o pilną interwencję gdyż klient jeździ samochodem zastępczym, który generuje dodatkowe koszty” /k. 41 akt/. Zachowanie ubezpieczyciela doprowadziło zatem do tego, iż naprawa uległa przedłużeniu.

Godzi się podkreślić, iż poszkodowany nie jest obowiązany do poszukiwania konkretnego zakładu naprawczego i oczywiście w żaden sposób przewidzieć nie może czy w danym zakładzie naprawa będzie trwała krócej czy dłużej. Faktem pozostaje, że strona powodowa nie pozostawała w posiadaniu tłumika do przedmiotowego pojazdu i zmuszona była oczekiwać na sprowadzenie tej części zamiennej. Nie powinno budzić wątpliwości to, iż okoliczność oczekiwania na część zamienną pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z faktem zaistnienia szkody. W ocenie Sądu Okręgowego nie zachodzi konieczność wykazywania, że w każdej modelowej naprawie zaistniałaby konieczność oczekiwania na tłumik w rozmiarze 23 dni. Okres oczekiwania na część, czasem trudno dostępną, nie jest możliwy do przewidzenia. Nie można też wymagać od zakładu naprawczego aby posiadał wszystkie możliwe części do wszystkiego rodzaju pojazdów danej marki. Jak wynika z doświadczenia życiowego nawet hurtownie nie posiadają stu procent każdego asortymentu. Skoro ubezpieczyciel w zamian za otrzymywaną składkę ponosi ryzyko ubezpieczeniowe to musi tym samym liczyć się i z taką okolicznością, jak w niniejszej sprawie. Dodatkowo, o czym już wyżej wspomniano, wybór zakładu naprawczego należy do poszkodowanego. Punkt widzenia prezentowany przez stronę skarżącą prowadziłby zatem do niepokrycia szkody rzeczywistej rozumianej w sposób wyżej przedstawiony oraz do przerzucenia materialnej odpowiedzialności za szkody na poszkodowanych, którym odmówiono częściowo zwrotu kosztu najmu pojazdu zastępczego z powodu oczekiwania na akurat trudno dostępną część zamienną. Skoro szkoda ma być pokrywana na zasadach pełnej rekompensaty to takie okoliczności, jak podniesione w apelacji, nie mogą szkody tej ograniczać. Zakład naprawczy bowiem podjął wszelkie możliwe czynności w ramach możliwości na dany moment aktualnych.

Ubocznie zauważa się, że leasingodawca wyrażał zgodę na wypłatę odszkodowania w pełnym zakresie poszkodowanemu użytkownikowi poprzez swoją postawę w roku likwidacji szkody / art.60 kc/, a ponadto szkoda dotyczy kosztów najmu pojazdu zastępczego czyli kosztów obciążających wyłącznie leasingobiorcę.

Mając to na uwadze Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 kpc. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w oparciu o treści art. 98 kpc w związku z art. 108 par. 1kpc oraz par. 6 i par 11 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie.

SSR A. Juskiewicz